

Motion till riksdagen 2025/26:2297

av **Markus Selin (S)**

Skärpning av lagen om ansvar för elektroniska anslagstavlor – lex Flashback

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagen om elektroniska anslagstavlor vad gäller kravet på ”skälig uppsikt” samt möjligheterna att sätta en tidsfrist på 24 timmar för att ta bort olagligt innehåll och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa sanktionsavgifter vid upprepade överträdelser mot lagen om elektroniska anslagstavlor och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa krav på svensk rättslig representation där plattformar som verkar i Sverige måste ha en juridisk person i landet som kan ta emot rättsliga krav för att myndigheter lättare ska kunna driva processer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att inrätta en digital tillsynsmyndighet eller ge uppdraget till befintlig myndighet som kan följa upp, utreda och kräva åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lagen om ansvar för elektroniska anslagstavlor (1998:112) är nu äldre än ett kvartssekel. Den tillkom i en tid då internetforum, elektroniska anslagstavlor och enklare chatttjänster var dominerande, långt innan internationella servrar, globala sociala medier, algoritmstyrda flöden och innehåll genererat av artificiell intelligens.

Lagen omfattar alla tjänster för förmedling av elektroniska meddelanden, exempelvis webbplatser och forum med kommentars- eller chattfunktion där inlägg inte förhandsgranskas, samt bloggar där läsare kan publicera kommentarer utan förhandsgranskning.

Enligt lagen är tillhandahållaren skyldig att utöva ”skälig uppsikt” och fortlöpande ta bort meddelanden som uppenbart innebär brott, såsom hets mot folkgrupp, uppvigling, barnpornografibrott, olaga våldsskildring eller intrång i upphovsrätten. I förarbetena angavs en vecka som riktmärke för hur ofta en granskning bör göras. Givet den digitala utvecklingen så är detta riktmärke idag uppenbart otillräckligt, då olagligt innehåll kan få omfattande spridning och orsaka skada på bara några timmar.

Här bör nämnas att det finns ett flertal angränsande svenska lagar och EU-regler gällande utländska plattformar, i praktiken alla större sociala medier. Exempelvis gäller inte det nämnda kravet på ”skälig uppsikt” från 2024.

Möjligheten till masskommunikation kräver ansvar, både av individer och av tillhandahållare av elektroniska anslagstavlor. Samtidigt finns det subkulturer som anser att internet bör vara en oreglerad zon utan ansvar. Detta synsätt är inte förenligt med rättsstatens principer.

Ett särskilt uppmärksammat exempel är internetforumet Flashback. Plattformen har stor räckvidd och har återkommande förknippats med innehåll som lett till brottsmisstankar och domstolsprövning, bland annat förtal, hets mot folkgrupp och olaga hot. Flashback illustrerar på ett tydligt sätt lagstiftningens svagheter, då ansvarsutkrävandet hittills varit begränsat och ineffektivt.

För att möta den digitala utvecklingen krävs det därför en skärpt lagstiftning. Kortare tidsfrister för borttagning, sanktionsavgifter, krav på svensk rättslig representation samt tydlig tillsyn är nödvändiga steg för att säkerställa både rättssäkerhet och ansvar i den digitala offentligheten. Syftet med reformen är inte att inskränka yttrandefriheten, snarare att säkerställa rättssäkerhet, sunda demokratiska samtal och moderna ansvarsförhållanden i digitala miljöer.

Markus Selin (S)